

Горан Ж. Комар

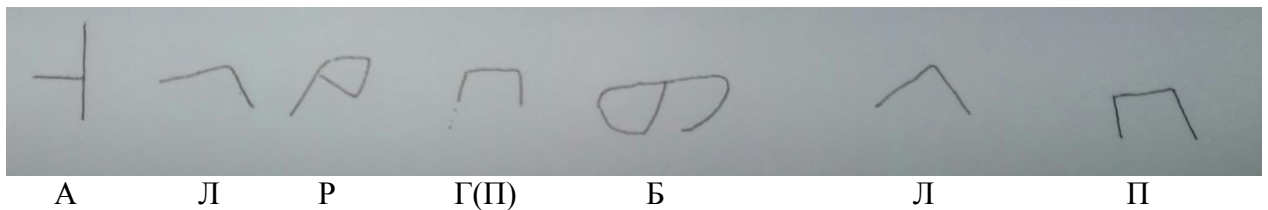
ЋИРИЛИЧКИ НАТПИС У СЕЛУ ОРАХОВЦИ КОД ВИШЕГРАДА

У опсегу села Ораховци које лежи уз Дрину недалеко Вишеграда, налази се средњовјековно гробље које је, како је то у Босни и Херцеговини уобичајено, трпјело оштећивања и помјерања споменика приликом пробијања сеоског пута. И овдје је пут трасиран у горњој зони гробља, између стећака. Управио у тој горњој зони, ближе рецентном муслиманском гробљу, лежи споменик солидне израде, типа сљемењака са постољем који на кровној плохи чува натпис. Овај натпис не представља остатке натписа у којем би се разабирала слова, већ комплетан натпис који је намјерно „исписао“ само прва слова ријечи, укључујући и иницијале власника споменика на завршетку. Вјерујем да је то јединствен случај међу натписима средњег вијека у Босни и Херцеговини.

Гробље је поменуо уважени Шефик Бешлагих у своме лексикону 1971. године (Stećci, kataloško-topografski pregled, Sarajevo, 1971, 259), казујући: „Na lokalitetu Grebnice, na brijegu i putu iznad Hodžića kuća, nalazi se nekropola sa 47 stećaka (44 sanduka, 1 kombinovani sljemenjak-sanduk i 2 sljemenjaka). Spomenici su vrlo dobro klesani, danas su mnogi oštećeni, ugradjeni u ogradu, pomaknuti i skliznuli...“ Затим: „Na jednoj krovnoj plohi vidi se nekoliko slova“. Аутор је изоставио да помене да се слова налазе управо на споменику сљемењаку са постољем који је доброно утонуо на једну страну (овдје објављујем његову фотографију).

Непосредно испод споменика са натписом и цесте, а западније од малог високог и украшеног сандука који импонује као ступ, уочљив је мали плато који би, можда, ваљало археолошки истражити.

Вриједно је подсетити на присуство великог броја старих гробља на овом простору (Каоштица, Ћипи-Заврбље са два средњовјековна гробља, Бродар: на платоу гдје цеста за Бродар скреће ка планинском селу Ћипи велико старо гробље које је трпјело опсежне девастације измјештањем бројним крупних споменика у циљу пљачке) у којима се виђају значајни ћирилички натписи.

Могуће читање: А С(Е) Л(ЕЖН) Р(АБ) Г(ОСПОДА) Б(ОГА) Л. П.

Споменик са натписом

Мали плато непосредно испод споменика са натписом и цесте. Простире се западније од малог високог украшеног сандука. Ову зону би ваљало подробно археолошки испитати.